

Μια στιγμή του Πάσχα - 1ο Μέρος

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

ΜΙΑ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Η ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΡΩΣΟΥ ΑΣΚΗΤΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τι χωρίζει το φως από το σκοτάδι, τη χαρά από τη λύπη, τη ζωή από το θάνατο, το καλό από το κακό; Φαίνονται αντίθετα και μακρινά το ένα από το άλλο, στην ουσία όμως τα χωρίζει μονάχα μια πολύ λεπτή κλωστή, μια λέξη, ένα άγγιγμα, μια στιγμή. Μια τέτοια στιγμή στάθηκε μοιραία και για τη ζωή του Θωμά, του κεντρικού ήρωα αυτής της Ιστορίας, που αγγίζει τα όρια του φανταστικού κι όμως είναι το σο αληθινή. βέβαια δεν ήταν καθόλου τυχαία αλλά ήταν μια στιγμή του Πάσχα, που θα πει πέρασμα, μετάβαση. Πάσχα είπαν και οι Εβραίοι όταν βγήκαν από τη δουλεία της Αιγύπτου πηγαίνοντας προς τη γη της Επαγγελίας, την ελευθερία, τη χαρά. Ένα τέτοιο πέρασμα έγινε και στην ψυχή αυτού του ανθρώπου που αφέθηκε ολοκληρωτικά στα χέρια του νοητού Μωϋσή της, του Ιησού Χριστού, να την οδηγήσει εκεί που μόνο Εκείνος ξέρει και μπορεί.

Καθαρισμένη από τα πολυτιμότερα μύρα, τα ειλικρινή δάκρυα της μετάνοιας, φωτισμένη από την αγνή της πρόθεση η ψυχή – ο σύνολος άνθρωπος – οδηγήθηκε στο δρόμο της επιστροφής, στη νοητή γη της Επαγγελίας και μάλιστα κάνοντας τέτοιους καρπούς άξιους μιας τέτοιας μετάνοιας ώστε να διακρίνεται «ως πόλη κειμένη επάνω όρους». Ο Θωμάς, αυτός ο πρώην κατάδικος, ο πρώην θηριώδους φονιάς, το φόβητρο μιας ολόκληρης κοινωνίας, σαν άλλος Σάυλος μεταμορφώνεται σε ζωντανό κήρυκα της αγάπης του Χριστού φτάνοντας να θεωρείται μέχρι σήμερα στην ιδιαίτερη του πατρίδα ως άγιος! Ποιος το περίμενε, ποιος το ήλπιζε, ποιος θα μπορούσε ποτέ να το πιστέψει; «Τα αδύνατα για τους ανθρώπους, είναι δυνατά για τον Θεό» που είπε: «Σας δίνω τη ζωή και το θάνατο· διαλέξτε τη ζωή»...Η ιστορία που ακολουθεί, καθώς εξελίσσεται ανάγλυφη μπροστά στα μάτια σου, σε συνεπαίρνει με την απλότητα, την αλήθεια και τη ζωντάνια της και θα μπορούσε να πει κανείς πως παρουσιάζει εκπληκτικές ομοιότητες και αναλογίες. μ' εκείνη του Δαβίδ, της αλειψάσης τον Κύριο, του ληστή στο σταυρό, του τελώνη, του Παύλου, αλλά και της Μαρίας της Αιγυπτίας· τι πιο φυσικό απ' αυτό;

Η ίδια ανθρώπινη ψυχή, ο ίδιος Χριστός, η ίδια έμπρακτη μετάνοια! Το κείμενο αιχμαλωτίζει τον αναγνώστη μέχρι την τελευταία του σελίδα και δύσκολα θα μπορέσει να συγκρατήσει κάποιο δάκρυ στα μάτια του, αν ίσως έτυχε να έχει ανάλογες- εμπειρίες, κι αν δεν είχε, του ευχόμαστε να έχει στο μέλλον, επειδή όσο

υπάρχει η αμαρτία στον κόσμο, οι άνθρωποι θα έχουμε ανάγκη από μετάνοια. Μαράν άθα. έλα Κύριε! Πάσχα 2000 Γ. Ιλαρίων μοναχός Ι.Ν. Σ κήτη ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ «Προέφθασάν με ημέραι θλίψεώς μου και εγένετο Κύριος επιστήριγμά μου» (Β΄Βασιλ.22, 19) Στα μέσα του περασμένου αιώνας, στα κάτεργα τα φοβερά της Σιβηρίας, και συγκεκριμένα της πόλεως Τοβόλσκου κοντά στα Ουράλια όρη, μέσα σ' όλους τους βαρυποινίτες φυλακισμένους ξεχωρίζει για την αγριότητα του και την ασύγκριτη οργή του, ο βαρυποινίτης Θωμάς Ρυζκώφ! Είναι ένας γιγαντόσωμος, ολόξανθος νέος, περί που εικοσιτεσσέρων χρόνων, με καταγάλανα μάτια που πετούν φλόγες μίσους και κακίας και καθηλώνουν από τρόμο όποιον αντικρίζουν! Οι ώμοι του είναι αθλητικοί και τριγωνικοί και τα μπράτσα του ατσαλένια που προεξοφλούν την καταπληκτική δύναμη του νέου βαρυποινίτου με τα νευρώδη και στεγνά κατακόκκινα χείλη του. Είναι καταδικασμένος σε ισόβια δεσμά ο Θωμάς για φόνο που με κανένα τρόπο δεν παραδέχεται ότι διέπραξε! Και είναι διάχυτη η γνώμη στα κάτεργα και σ' όλη την περιοχή πως κάποια δικαστική πλάνη είχε γίνει, εξ αιτίας της εμπάθειας ορισμένων εχθρών του που με κακότητα και εμπάθεια κατέθεσαν ψεύτικα εναντίον του. Και μπορούσε να το πιστέψει κανείς αυτό γιατί ο Θωμάς έδειχνε καθημερινά αγανάκτηση και οργή για την καταδίκη του φωνάζοντας σε στιγμές φοβερού παροξυσμού: «Είμαι αθώος, είμαι αθώος, δεν έκαμα τίποτε, αφήστε με, αφήστε με να φύγω!». Και τότε χτυπούσε με λύσσα αγρίου θηρίου το κεφάλι του στον τοίχο του κελιού του μέχρι που μάτωνε. Τα μάτια του τότε έμοιαζαν με μάτια κυνηγημένου θηρίου και αφροί έβγαιναν από το στόμα του, όπως του μανιασμένου τσακαλιού που θέλει να κατασπάραξη το θήραμα του. Σ' αυτή την κατάστασίν του, γινόταν τόσον άγριος ο Θωμάς Ρυζκώφ, ώστε έμοιαζε με εξαγριωμένη και αδάμαστη τίγρη που ξέφυγε από το σιδερένιο κλουβί της! Μα κι όταν ηρεμούσε λίγο, ήταν διάχυτο το μίσος και η αποστροφή του προς όλους τους ανθρώπους του θλιβερού του και αποπνικτικού του περιβάλλοντος. Και όσο περνούσε ο καιρός τόσον και περισσότερο κλείνονταν στον εαυτόν του ο Θωμάς και τότε έμοιαζε σαν κυνηγημένο και παραδαρμένο λύκο, γι' αυτό και οι άλλοι κατάδικοι του είχαν βγάλει το «παρατσούκλι» «Λυκοθωμά» και έτσι τον φώναζαν για να τον πειράζουν. Αλλά όλα αυτά τα πειράγματα κι άλλες πολλές παρεξηγήσεις έφερναν συχνά σε ρίξει το Θωμά με όλους τους κρατουμένους και κατάδικους, αλλά και με τους δεσμοφύλακας του. Τότε έβλεπε κανείς τον αγριεμένο Θωμά, να τρίζει τα δόντια του, να μαζεύει τους γρόνθους του και το στήθος του να ανεβοκατεβαίνει με γρηγοράδα που φανέρωνε το επικείμενο ξέσπασμα της οργής του. Μαρτύριο και κόλαση αφόρητος η ζωή του Θωμά στα κάτεργα του Τοβόλσκου! Από τη μια μεριά οι κατάδικοι με τα απαίσια «φιάσκα» τους, από την άλλη μεριά οι ραβδισμοί των σκληρών δεσμοφυλάκων του προς «σωφρονισμό» και «ημέρωσίν» του, έκαμαν τον Θωμά στην απελπισία του να πάρη την απόφαση, ή να αποδράσει από την εφιαλτική αυτή κόλασιν, ή να θέση τέρμα στην μαρτυρική του ζωή. Και δεν ήταν λίγες φορές που τον έβλεπε κανείς

να μονόλογοι ο Θωμάς και να λέγει με αγριεμένη την όψιν και τρεμάμενα χείλη: «Θα εκδικηθώ! Θα εκδικηθώ όλους τους κακούργους που με κρατάνε εδώ μέσα, γιατί είμαι εντελώς αθώος, αθώος». Έτσι κύλησαν τρία ολόκληρα χρόνια απερίγραπτου μαρτυρίου για τον κατάδικο Θωμά, όταν μια φθινοπωρινή βραδιά άγρια και παγερή και με καταρρακτώδη βροχή που χαλούσε ο Θεός τον κόσμο με αστραπές και βροντές και οι σειρήνες των κάτεργων σφύριζαν δαιμονισμένα καλώντας σε συναγερμό τους κατάδικους για να βοηθήσουν στην απομάκρυνση των ομβρίων υδάτων που είχαν πλημμυρίσει τις κατασκότεινες και σεσαθρωμένες φυλακές, ο Θωμάς Ρυζκώφ κατορθώνει να δραπετεύσει οι ομοβροντίες των δεσμοφυλάκων τον κυνηγούν μέσα στο δάσος το γειτονικό όπου πιστεύουν ότι έχει καταφύγει και που μόνον άγρια θηρία πεινασμένα και επιθετικά υπήρχαν... Η επόμενη ημέρα ξημέρωσε με αρρωστημένο και μελαγχολικό ήλιο που έδωσε την ευκαιρία να διαπιστωθεί ο θλιβερός απολογισμός της νύχτας! Ο Θωμάς που τελικά κατόρθωσε να δραπετεύσει είχε σκοτώσει με φρικτό τρόπο δύο δεσμοφύλακες ανοίγοντας φρικτά τα κεφάλια τους! Τα πτώματα των δυστυχισμένων βρέθηκαν στην καρδιά του δάσους, εκεί που κρυπτόμενους ο Θωμάς και στήνοντας ενέδρα κατόρθωσε το νέο αυτό από τρόπαιον έγκλημα του. Οι στρατιωτικές Αρχές του Τοβόλσκυ εξαπέλυσαν αποσπάσματα, ανιχνευτές με κυνηγετικούς σκύλους για να ανακαλύψουν τον φονιά - δραπετή! Ο κόσμος όλος της περιφέρειας έχει αναστατωθεί με την περιγραφή του αποτρόπαιου εγκλήματος και παίρνει ανάλογα προφυλακτικά μέτρα. Οι Αρχές στέλλουν τα χαρακτηριστικά του προσώπου του, με πολλές διευκρινίσεις παντού, με την αβέβαιη ελπίδα να ανακαλύψουν οπωσδήποτε τον δραπετή ή το κρησφύγετον του και έτσι προλάβουν χειρότερα εγκλήματα! Αλλά δυστυχώς χαμένος κόπος. Καίτοι η επικήρυξη του τρομερού φονιά έφθασε στο καταπληκτικό ποσόν των χιλίων ασημένιων ρουβλίων, όμως κανείς δεν μπορούσε να μάθει έστω και που βρίσκεται ο Θωμάς, ακόμη εάν υπάρχει ζωντανός ή κατασπαραγμένος από τα άγρια τσακάλια του δάσους που είχε καταφύγει... Μερικοί μουζίκοι που διάβαζαν την τοιχοκολλημένη επικήρυξη έγλειφαν τα χείλη τους ονειρευόμενοι το μυθικό ποσόν της επικηρύξεως και έλεγαν: «Να πάρη η ευχή! Μα τον άγιον Σέργιο, λες και άνοιξε η γη και τον κατάπιε τον Λυκοθωμά»... ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ «Παιδεύσει με δίκαιος εν ελέη και ελέγξει με έλαιο δε αμαρτωλού μη λιπανάτω την κεφαλήν μου». (Ψαλμ. 140, 5) Πέρασαν δύο ακόμη χρόνια και σχεδόν σ' όλη την περιφέρεια του Τοβόλσκυ κόντευαν να ξεχάσουν οι περισσότεροι την τρομακτική μορφή του γιγαντόσωμου δραπετού, όταν ξαφνικά ένα πρωινό αναστατώθηκαν οι φύλακες αλλά και όλα τα κάτεργα του Τοβόλσκυ, από ένα αποτρόπαιον έγκλημα που στην ειδεχθή εκτέλεση του ήταν όμοιο με τα δύο εκείνα εγκλήματα στην καρδιά του δάσους κατά την δραπετεύση του Θωμά Ρυζκώφ! Ο επόπτης των φυλακών, ο σκληρός και αγέλαστος Κάσιμιρ Πετρώφ βρέθηκε σκοτωμένος στο κρεβάτι του και ήταν πνιγμένος στο ίδιο το δικό του πλημμυρισμένο αίμα. Το κεφάλι του ήταν χωρισμένο μακάβρια στα δύο και επάνω

του αφημένο ένα κακογραμμένο χαρτί: «Να, παληόσκυλε, ό,τι σου άξιζε για όσα μου έκανες!». Στο διάβασμα του χαρτιού όλοι ανατρίχιασαν! Καμία αμφιβολία δεν χωρούσε πια πως ο φονιάς και πάλιν ήταν ο Θωμάς, ο δραπετής των κάτεργων, που ζούσε και εξακολουθούσε με μεγαλύτερο μένος το βρωμερό δολοφονικό του έργον! Τόση είναι η τρομοκρατία που δημιουργήθηκε από το νέο έγκλημα ώστε όλοι οι κάτοικοι της περιοχής, νωρίς - νωρίς μαζευόταν στα σπίτια τους, κλείδωναν καλά τις πόρτες τους και το όπλο το είχαν στο προσκέφαλο για κάθε ώρα ανάγκης χωρίς φυσικά αυτό να εμποδίζει να ακούεται κάθε λίγο και λιγάκι κάποιος νέος φόνος με τον ίδιον τρόπον εκτελέσεως, όπως και όλοι οι προηγούμενοι, αλλά και ληστείες και πυρπολήσεις και καταστροφές. Παντού τώρα ολοφάνερα πλανιέται το φάσμα του θανάτου! Παντού κρατούν την αναπνοή τους και ομολογούν: «Ο Θωμάς Ρυζκώφ, ο Λυκοθωμάς, είναι ο απαίσιος εκτελεστής όλων αυτών! Ποιος θα μπόρεση να του αντισταθεί και ποιος θα είναι ικανός άνθρωπος να τον εκτέλεση;». Οι Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές είναι αφάνταστα αναστατωμένες και νυχθημερόν συσκέψεις επί συσκέψεων προσπαθούν να δώσουν μία λύση και να καθησυχάσουν τον αναστατωμένο λαόν που ζητά εγγυήσεις ασφαλείας! Έπειτα ο βαρύς χειμώνας με τις τρομερές χιονοστιβάδες σε κάθε βήμα που δημιουργούν ένα «ταμπούρι» για τον φονιά, εμποδίζουν πολύ το έργον της ανιχνεύσεως των αποσπασμάτων, που έχουν δημιουργήσει αληθινές εκστρατείες εναντίον του αγρίου αυτού θηρίου που όπου οσφραίνεται ζωντανή ύπαρξη ζητά εκδίκηση με αίμα... Τα χρόνια κυλούν το ένα μετά το άλλο και ο Θωμάς έχει καταντήσει ο τρομερός εφιάλτης, ο αποπνικτικός φόβος και το μαρτυρικό άγχος όλης της περιφέρειας... Το όνομα του Θωμά είναι ταυτόσημων με ο,τι πιο χυδαίων, κακούργο, ανάλγητο και σατανικό. Ακόμη και στην Πετρούπολη έχουν ξεχασθεί οι μεγάλοι χοροί και τα πλούσια ξεφαντώματα και γίνεται σοβαρή σύσκεψης ανωτάτων στρατιωτικών πως θα εξοντωθεί ο εγκληματίας, αυτός που αποτελεί μοναδικό φαινόμενο κακουργίας της περιφέρειας Τοβόλσκυ και για όλα τα χρονικά της. Μάλιστα τόση είναι και στην Πετρούπολη η τρομοκρατία από την φήμη του μεγάλου αυτού εγκληματίου ώστε όταν σ' ένα αριστοκρατικό χορό ένας ουσάρος μεταμφιέστηκε σε «Λυκοθωμά» περισσότερες από δεκαπέντε αριστοκράτισσες κυρίες και δεσποινίδες χρειάστηκαν ιατρική βοήθεια από σοβαρές μορφής λιποθυμίας! ενώ ο νεαρός ουσάρος τιμωρήθηκε αυστηρά... Δέκα ολόκληρα χρόνια πέρασαν! Κύλησαν αργά, μαρτυρικά γεμάτα εφιαλτικό τρόπο και θλιβερή προσμονή... Δέκα χρόνια με τρομοκρατία και αγωνία όλων των κατοίκων της περιφέρειας! Οι μικρομάννες για να φοβερίζουν τα παιδιά τους όταν ατακτούν τους φωνάζουν με δέος: «Ο Θωμάς, να, ο Λυκοθωμάς έρχεται να σε φάει...» Και αυτά τρομαγμένα αφάνταστα έτρεχαν να κρυφτούν στην αγκαλιά της μάνας, χωρίς να τολμούν να σηκώσουν το κεφαλάκι τους από την ποδιά της μάνας... Μα και οι μεγάλοι άνδρες θέλοντας να βεβαιώσουν ότι αυτό που λένε είναι αλήθεια ορκίζονταν: «Να μη χαρώ τη ζωή μου! Να πάω από τα χέρια του Λυκοθωμά»... και

άλλοι πάλιν επιθυμώντας να πειράξουν ή να τρομάξουν κάποιον του φώναζαν: «Έννοια σου! η χερούκλα του Λυκοθωμά σε περιμένει! από αυτόν θα το βρεις». Και αυτό έκαμε αληθινά ο Θωμάς! Σαν κεραυνός άγριος και σμερδαλέος έπεφτε όπου νόμιζε ότι θα σκορπίσει συμφορά! Δεν έκαμε καμία διάκριση! Λές και μέσα του δεν είχε καρδιά για να συγκινηθεί από τις φωνές και τα δάκρυα εκείνων που έκαμε να θρηνούν και να σπαράζουν αλλά λες και είχε ένα κομμάτι μαύρο γρανίτη αντί για καρδιά και δεν συγκινώνταν. Λες και αίμα δεν κυκλοφορούσε στα νεύρα του, αλλά «αφιόνι» που τον έκαμε Χάρο αχόρταστο, να γκρεμίζει, να σκοτώνει αδιάκριτα, γέρους και παιδιά, μικρούς και μεγάλους και να σπέρνει στο πέραςμα του τον όλεθρο... Τόση η απελπισία και η απόγνωσης των κατοίκων και των Αρχών από την διαφυγή του Θωμά, ώστε στα γύρω μεγάλα μοναστήρια έγιναν ολονυκτίες παρακαλώντας τον Θεόν να απαλλάξει την περιφέρεια από την μάστιγα του Θωμά. Οι Αρχές μάλιστα επί ζημία του γοήτρου των, εξέδωσαν νέα επικήρυξη με την οποίαν πενταπλασίαζαν το χρηματικό ποσόν για την σύλληψη ή τον φόνο αυτού. Ο κόσμος στέκεται με λαχτάρα και θαυμασμό μπροστά στο αναγραφόμενο ποσόν και μονολογεί ο καθένας μακαρίζοντας αυτόν που θα αξιωθεί να το πάρη: «Καλόθιος (καλότυχος) αυτός που θα έχη, μα τον αγιον, την τύχη να βρει το κρησφύγετο του Θωμά και να τον παραδώσει! Τι όμορφο Πάσχα έχει να κάμει»... Μάλιστα τώρα που κοντεύει το Πάσχα, – ήταν μήνας Μάρτιος περί τα τέλη αυτού – θα μιλούσε με την τύχη του, έλεγαν μερικοί, όποιος μπορέσει να τον γατζώσει. Θα είναι πολύ τυχερός! Πόσους καλοθρεμμένους αμνούς θα έχη με τα λεφτά αυτά; Πόση βότκα; Πόσο μαύρο χαβιάρι και άλλα αγαθά θα μπορέσει να απόλαυση αυτός που θα έχη την δύναμιν να ξεκαθαρίσει όλη την περιφέρεια από τον αρχικακούργον που ελυμαίνετο όλη την περιφέρεια, τους πάντας και τα πάντα. Μάλιστα συμφώνησαν πως, μια και δεν μπόρεσαν να τον συλλάβουν, ας προσπαθήσουν να τον σκοτώσουν οπωσδήποτε και να κρεμάσουν το βρώμικο κεφάλι του στην πλατεία, προς κοινή θέα, ώστε να πιστεύσουν οι κάτοικοι πως εξέλιπε κάθε κίνδυνος από αυτόν. «Αχ! Μονολογούσε ένας κοντόχοντρος κοζάκος, πόσον θα θελα νά ήμουνα εγώ αυτός που θα ελευθέρωνε την άλλοτε ήσυχη περιοχή μας, από αυτό το βρώμικο τσακάλι». Μάλιστα εκλήθηκαν σε κοινή σύσκεψη όλοι οι ακροβολιστές και οι Νεμβρώδ* της περιοχής, στους οποίους δόθηκε εκ μέρους των υπευθύνων η υπόσχεσης πως, εκείνος που θα φέρει το κεφάλι ή το δέρμα του Θωμά θα τύχη ιδιαιτέρων κρατικών τιμών και επιχορηγήσεων διά βίου... Αλλά όμως καίτοι νύχτα και ημέρα «χτενίζεται» όλη η περιοχή από ανιχνευτές και κυνηγετικούς σκύλους, καίτοι ενέδρες και παγίδες στήθηκαν παντού, ο Λυκοθωμάς, ο αγριάνθρωπος που διψούσε για αίμα, δεν φαίνεται πουθενά, ούτε αφήνει και ίχνη τώρα.

Και όπως πέρασαν πάλι άλλη έξη μήνες, χωρίς να φανεί πουθενά αυτός, πολλοί πίστευσαν πως μπορεί να κατασπαράχθηκε σε κάποια πάλη του με τα άγρια θηρία τα πεινασμένα του δάσους τα οποία αλίμονο, δεν θα μπορούσαν να καταλάβουν ότι

και αυτός, ο Θωμάς, προέρχεται από την ίδια την φύσιν τους. Γι' αυτό και ο κόσμος ξεθάρρεψε και άρχισε να κινείται πιο ελεύθερα! Οι Αρχές σταμάτησαν να επιδιώκουν την σύλληψη του ασύλληπτου Θωμά και όσον περνούσε ο καιρός τόσο και πιο αργά σαν παραμύθια, σαν μύθους, διηγούνται οι μικρομάννες στα παιδιά τους τις ιστορίες του Λυκοθωμά, έτσι για να έχουν και κάποιον φόβον όταν ατακτούν.

[Συνεχίζεται]